

واکاوی چالش‌های معلمان در حین تدریس در دوران کرونا مقطع ابتدایی منطقه غرب استان تهران

مریم قادری^۱، محدثه نعیمی خرد^۲

۱- کارشناسی ارشد دانشگاه یادگار امام رشته فناوری اطلاعات تهران

۲- دانشجوی مقطع کارشناسی دانشگاه فرهنگیان پردیس زینبیه پیشوا

چکیده

هدف از تحقیق حاضر، بررسی تأثیر آموزش مجازی بر میزان یادگیری دروس ابتدایی دانش‌آموزان دختر پایه ابتدایی شهر بزرگ تهران سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۹ است. جامعه آماری تحقیق همه دانش‌آموزان ابتدایی و شامل ۸۰ نفر بود که از میان آن‌ها دو کلاس درس به تعداد مجموعاً ۴۰ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شد. تحقیق به صورت شبه آزمایشی دارای پیش‌آزمون و پس‌آزمون با دو گروه گواه و آزمایش انجام شد. گروه گواه به روش سنتی و گروه آزمایش با روش مجازی تحت آموزش قرار گرفتند. میزان یادگیری با استفاده از آزمون پیشرفت تحصیلی دروس ابتدایی محقق ساخته بررسی و برای تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شده است. یافته‌های پژوهش نشان داد که در متغیرهای سطح دانش، درک مفهومی و قدرت تجزیه و تحلیل مفاهیم مبحث تولید مثل درس ابتدایی، میانگین نمره‌های پس‌آزمون نسبت به پیش‌آزمون در گروه آزمایش افزایش معنی‌داری یافته است، اما در گروه کنترل تغییر محسوسی مشاهده نمی‌شود. به طور کلی می‌توان از این تحقیق نتیجه گرفت که مداخله آزمایشی موجب افزایش یادگیری مبحث تولید مثل درس زیست‌شناسی در گروه آزمایش شده است.

واژگان کلیدی: دوران کرونا، چالش‌های معلمان

اخلاق در آموزش مجازی

حوزه‌ی اخلاق در آموزش مجازی دوره ابتدای و تاثیر آن بر دانش آموزان و تبیین معنا و اهمیت آن انجام پذیرفته است. فناوری اطلاعات نه تنها در شیوه‌ی افعال و اقدامات روزمره‌ی ما تأثیر می‌گذارد، بلکه علاوه بر آن تلقی ما از آن‌ها را نیز تغییر داده است. برخی از مفاهیمی که در حوزه‌ی فلسفه‌ی اخلاق و فلسفه‌ی سیاسی کاربردی خاص داشته‌اند با پیشرفت فناوری اطلاعات دچار چالش‌هایی شده‌اند که از آن جمله می‌توان به مفهوم مالکیت، مفهوم حریم خصوصی، مفهوم توزیع قدرت، مفهوم آزادی‌های اساسی و مفهوم مسئولیت اخلاقی اشاره کرد. حوزه‌های اخلاق، رشد اخلاقی، اخلاق کاربردی و فرا اخلاق مورد بر معلمان و دانش آموزان و والدین تاثیر زیادی دارد و نظریه‌های پر نفوذ در خصوص اخلاق آموزش مجازی و حوزه‌ی دقیق اخلاق در آموزش مجازی مشخص شده است. نتایج مطالعه‌ی کنونی در نهایت اهمیت اخلاق در آموزش مجازی را روشن ساخته و الگویی مناسب برای رعایت اخلاق در آموزش مجازی ارائه می‌دهد.

لازمه استفاده معلمان پایه ابتدایی از کتابخانه الکترونیک یا کتابخانه مجازی

کتابخانه یکی از عناصر اساسی در مراکز آموزشی و دانشگاه‌ها می باشد که نقش آن برآورده کردن نیازهای اطلاعاتی و آموزشی دانشجویان و معلمان و دانش آموزان است. آموزش مجازی نیز از این امر مستثنی نیست و وجود کتابخانه مجازی به عنوان پشتیبانی مهم برای برنامه‌های آموزشی مجازی می‌باشد. دیدگاه مدیران و دانشجویان مراکز آموزش مجازی در خصوص ایجاد کتابخانه مجازی و نقش آن در آموزش مجازی و همچنین منابع موجود در این کتابخانه‌ها می باشد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که دیدگاه معلمان و دانشجویان در برخی موارد مربوط به رسالت و خدمات کتابخانه مجازی مشابه و در برخی موارد متفاوت از یکدیگر بوده است. اغلب معلمان یکی از دلایل راه اندازی سیستم آموزش مجازی را آموزش مادام العمر افراد دانسته و علت عدم استفاده افراد از کتابخانه مجازی را، عدم دانش کافی راجع به کتابخانه مجازی دانسته اند. معلمان و دانشجویان، بهترین فرمت منابع در کتابخانه مجازی را فرمت PDF می‌دانستند.

نتیجه گیری: از اساسی‌ترین وظایف کتابخانه مجازی، آموزش مادام العمر و توانمند سازی کاربران در جهت تامین نیازهای اطلاعاتی و آموزشی می‌باشد. اصلی‌ترین علت عدم راه‌اندازی کتابخانه‌های مجازی، عدم دانش کافی راجع به کتابخانه مجازی بوده است.

۲- مبانی نظری

مزایا و محدودیت‌های آموزش مجازی در آموزش دانش آموزان ابتدایی و معلمان

در دنیای امروز که اطلاعات روز به روز نو شده و سرعت تولید آن به چشم بر هم زدنی کاهش یافته است، انتقال اطلاعات از فردی به فرد دیگر به عنوان هدف آموزش کاری عبث و بیهوده است، بنابراین هدف آموزش به آموزش بازایی این دانسته‌ها به فراخور حال هر فرد تغییر یافته است. آموزش مجازی نیز به عنوان شیوه نسبتاً نوظهور به طور جدی این هدف را دنبال میکند. هر چند این نوع آموزش و بهره‌وری از رسانه‌های مدرنی همچون اینترنت و رایانه فرصت‌های طلایی را برای افراد ایجاد کرده، اما وجود موانع و مشکلات در آن امکان ناپذیر است. در این مقاله سعی شده است که به بررسی این مزایا و محدودیت‌ها در آموزش پرداخته شود. از این رو پس از ذکر یک مقدمه، بیان تعریف و ویژگی‌های آموزش مجازی و تاریخچه کوتاه آن، مزایا و محدودیت‌ها را از چشم اندازهای متفاوتی اعم از اقتصادی، آموزشی، فرهنگی و زمانی مورد توجه قرار داده و در نهایت به تغییر نقش و جایگاه مدرس در آموزش مجازی و بررسی اینکه این تغییر نقش چه مزایا و محدودیت‌هایی به همراه داشته است، می‌پردازیم.

در دنیای کنونی همه ماهر روزه با اینترنت درگیر هستیم از پرداخت قبضه‌ها گرفته تا درخواست ماشین و دانلود موزیک و فیلم و چک کردن ایمیل و فعالیت در شبکه‌های اجتماعی، اما استفاده از اینترنت تنها به اینها ختم نمی‌شود. یادگیری آن هم در دنیای مجازی ره آوردی از پیشرفت تکنولوژی برای بشر بوده است. با کمک دنیای فناوری اطلاعات و سامانه آموزش مجازی افراد می‌توانند در هر لحظه و در هر مکانی آموزش ببینند.

یادگیری مبتنی بر وب معمولاً با عنوان **آموزش الکترونیکی** یا **آموزش مجازی** شناخته شده است که این اتفاق اساساً شامل یادگیری آنلاین از طریق دوره‌های آموزشی است که عموماً در سامانه آموزش مجازی (نرم افزار آموزش مجازی) ارائه می‌شوند. با کمک **سامانه آموزش مجازی** می‌توان تمام فرایندهای یادگیری را بصورت الکترونیکی انجام داد. با پیدایش سیستم‌های آموزش الکترونیکی که امروزه نقش برجسته‌ای را در میان تمام کسانی که تمایل به یادگیری دارند پیدا کرده است، ایجاد فضای شخصی آموزشی برای کاربران فراهم شده است تا آنها بتوانند به دوراز هر گونه دغدغه‌ای از مزایای آموزش الکترونیکی برخوردار باشند. در ادامه می‌خواهیم به برخی از مزایای سیستم آموزش الکترونیکی بپردازیم.

۱- کاهش هزینه‌های آموزشی مبتنی بر یادگیری

آموزش حضوری همواره هزینه حمل و نقل به مرکز آموزشی را با خود به همراه دارد که علاوه بر هزینه رفت و آمد، آلودگی هوا را نیز در کلان شهرها را نیز به همراه دارد. اما با استفاده از آموزش مجازی، افراد می‌توانند هزینه‌های آموزشی را به نسبت کاهش دهند. با کمک یادگیری الکترونیکی تحقق عدالت آموزشی و ایجاد فرصت یادگیری برای افراد در هر لحظه و در هر مکان با هر بودجه فراهم می‌شود. با استفاده از دوره‌های آموزشی مجازی، نیاز به فضای آموزشی فیزیکی برای کارکنان حذف می‌شود و این به نوبه خود می‌تواند به شدت هزینه‌های ایجاد و

نگهداری فضای آموزشی را کاهش دهد. در برخی موارد، حتی نیاز به استخدام یک مدرس مستقیم را نیز حذف می‌کند.

۲- کسب درآمد بیشتر برای شرکت‌های استفاده‌کننده از آموزش الکترونیکی

همواره آموزش یکی از اساسی‌ترین راه‌ها برای بهبود عملکرد کارکنان بوده است. در صورتی که سازمان‌ها برنامه‌های آموزشی مدونی را برای کارکنان خود در نظر بگیرند می‌توانند بازدهی پرسنل خود را بالا برده و از درآمد بیشتری را برای سازمان خود به دست آورد.

۳- افزایش بهره‌وری با آموزش الکترونیکی

نه تنها استفاده از elearning می‌تواند افزایش درآمد در هر کارمند را به همراه داشته باشد بلکه می‌تواند بهره‌وری آنها را نیز افزایش دهد. با به رسمیت شناختن آموزش و یادگیری الکترونیکی در سازمان می‌توان ۳۰٪ بازگشت سرمایه را افزایش داد.

۴- افزایش رضایت مندی شغلی کارکنان

بر طبق برخی مطالعات انجام شده در حوزه منابع انسانی، رضایت کارکنان در محیط کاری و فضای شغلی تأثیر مستقیمی با روابط کاری بین مدیر و پرسنل دارد. اغلب کارکنانی که بستر مناسب برای پیشرفت و یادگیری در راستای بهبود فرایند عملکردی داشته باشند احتمال ترک کارفرما و محیط شغلی در آنها کمتر خواهد بود.

۵- یادگیری بهینه با انعطاف‌پذیری دوره‌های آموزش الکترونیکی

آموزش الکترونیکی ره‌آوردی است که دنیای فناوری اطلاعات برای افراد شاغل و تمام کسانی که با کمبود زمان برای آموزش مواجه بوده‌اند به ارمغان آورده است. از آنجایی که آموزش الکترونیکی می‌تواند در هر زمان از روز و با حذف محدودیت‌ها انجام شود، تمام مشتاقان یادگیری می‌توانند در حرفه و تحصیلات خود متمرکز شوند و همیشه به روز باشند.

6-Elearning بستری همیشه در دسترس

آموزش الکترونیکی اجازه می‌دهد تا افراد در تمام سنین برای یادگیری مهارت‌های جدید بدون محدودیت به طور یکسان با استفاده از دوره‌های آموزشی الکترونیکی اقدام کنند.

۷- راحتی و آرامش در آموزش

استفاده از کلاس‌های آموزش حضوری با مشکلاتی همچون عدم انعطاف‌پذیری در زمان کلاس‌های آموزشی، نشستن در صندلی ناراحت‌کننده، و درد ناشی از کمر درد تا پایان روز را برای افراد در بر دارد. اما هنگامی که افراد آموزش آنلاین را انتخاب می‌کنند دیگر نیازی به کلاس فیزیکی نخواهند داشت. افراد می‌توانند در هر فضایی که

دوست دارند منزل یا در محیط کار و یا هر مکان دیگری، تمام سخنرانی‌ها و محتوای آموزشی مورد نیاز خود را از طریق نرم افزار آموزش مجازی و کلاس مجازی در اختیار داشته باشند.

۸- سازمانی با دانش روز

همواره داشتن یک برنامه قدرتمند برای یادگیری الکترونیکی، برای شرکت‌ها سودمند است. این کار به سازمان‌ها کمک می‌کند کارکنان خود را به روز نگه دارند.

همانطور که تا اینجا متوجه شدید آموزش مجازی نه تنها بعنوان یک بستر آموزشی می‌تواند ما را در انجام اهداف آموزشی یاری نماید بلکه با حذف تمام محدودیت‌ها این امکان را فراهم می‌سازد تا به سرعت به یادگیری‌های فردی و گروهی بپردازیم و درعین حال می‌توانیم رویکردی متفاوت همراه با یادگیری را نیز تجربه کنیم.

معایب :

امکان پرسش و پاسخ و تعامل حضوری بین استاد و دانشجو وجود ندارد و در آموزش‌های آنلاین دانشجو تمرکز دقیق بر روی درس ندارد و مخاطبان باید فقط به اینگونه آموزش‌های غیرحضوری علاقه داشته باشند و بتوانند طبق آن عمل کنند. کنترل کمتر معلمان روی دانش‌آموزان و از بین رفتن ارتباط چهره به چهره و غیر کلامی. ناآشنایی برخی از معلمان و اساتید با سیستم آموزش آنلاین. برای کسانی که در کلاس‌های حضوری با تعامل با همکلاسی‌ها لذت بیشتری می‌برند آموزش‌های حضوری مناسب است.

تعریف آموزش الکترونیکی چیست ؟

آموزش الکترونیکی دارای یک تعریف بسیار ساده است. به این مفهوم که با استفاده از تکنولوژی‌های الکترونیکی بتوان به منابع و محتوای آموزشی دسترسی داشت. **آموزش الکترونیکی** دارای تعاریف و توصیفات زیادی است. توصیفات هم‌چون آموزش آنلاین، یادگیری آنلاین، آموزش دیجیتال و است. تمامی این توصیفات زمانی استفاده می‌شود که در بستر اینترنت باشد. به این معنی که دوره‌های آموزشی تعریف شده امکان تعامل میان مدرسان و فراگیران را فراهم کند.

تعریف آموزش الکترونیکی چیست ؟

آموزش الکترونیکی دارای یک تعریف بسیار ساده است. به این مفهوم که با استفاده از تکنولوژی‌های الکترونیکی بتوان به منابع و محتوای آموزشی دسترسی داشت. **آموزش الکترونیکی** دارای تعاریف و توصیفات زیادی است. توصیفات هم‌چون آموزش آنلاین، یادگیری آنلاین، آموزش دیجیتال و است. تمامی این توصیفات زمانی استفاده می‌شود که در بستر اینترنت باشد. به این معنی که دوره‌های آموزشی تعریف شده امکان تعامل میان مدرسان و فراگیران را فراهم کند.

تربیت اخلاقی و الگودهی

تربیت اخلاقی رکن اصلی زندگی آدمی را تشکیل می دهد. (شریعتمداری، ۱۳۹۳، ص ۱۵۳)

فیلسوفان پیشین نظیر سقراط، افلاطون و ارسطو هدف اصلی آموزش و پرورش را پروردن انسان هایی با اخلاق حمیده و آراسته به هنرهای اخلاقی مانند دانایی، دادگری، جرات و خویشتن داری معرفی کرده اند. وکانت ارجمندی انسان را منوط به اخلاق دانسته و ضمن تاکید بر تقدس قانون اخلاقی، تربیت اخلاقی را آخرین و عالی ترین سطح تربیت میدانند. (موسوی، قلندی و همکاران، ۱۳۹۴، به نقل از باقری ۱۳۸۶، صص ۲۰-۲۶)

از آنجایی که برای شکل گیری شخصیت انسان هیچ مکانی بهتر است مدرسه و محیط آموزش و پرورش نیست آموزش اخلاق وظیفه مدارس است و چون مدارس از جامعه جداشدنی نیستند باید تربیتی اتخاذ شود که آموزش اخلاقی در برنامه های مدارس گنجانده شود. (شریف زاده، ۱۳۷۴)

از جنبه ای دیگر نقش الگودهی معلم در کلاس درس می باشد. همانطور که در مکتب حیات بخش اسلام نقش معلم در رفتار و تکوین شخصیت دانش آموزان بسیار با اهمیت معرفی شده است، از این رو اولین ویژگی که دین برای معلم و مربی آورده است آغاز تربیت از خود معلم و مربی می باشد. دومین ویژگی و شرایطی که دین برای معلم و مربی قائل شده است الگو بودن معلم برای دانش آموزان است زیرا به میزان قابل توجهی شخص تربیت پذیر محتاج یک الگوی زنده و موفق است تا بتداند در عمل با مشاهده و مقایسه، نقاط ضعف خویش را دریابد. سومین ویژگی مهمی که دین برای معلم و مربی تجویز کرده است که معلمان باید از کرامت و احترام شایسته برخوردار باشند تا امکان تربیت اخلاقی و دینی برای دانش آموزان فراهم شود از آن را اخلاق شایسته معلم و اولیای تربیتی اثر بسیار مطلوبی در ایجاد انگیزه و رغبت دانش آموزان به مسائل اخلاقی و دینی دارد. (سعادت‌مندی و بهاران، ۱۳۹۱)

از طرف دیگر مدارس ابتدایی پایه و اساس نظام تعلیم و تربیت مهمترین و اثرگذارترین وظیفه را بر دوش دارد. (آذر و ملیحه تاجور، ۱۳۹۰)

اصول تعلیم و تربیت لازمه آموزش و پرورش

در اهمیت موضوع اصول تعلیم و تربیت همین بس که برخی از تربیت پژوهان آموزش و پرورش را علم به اصول دانسته اند. (هوشیار ۱۳۳۸ ص ۸)

اصول تعلیم و تربیت مفاهیم، نظریه ها و قواعد نسبتا کلی است که در بیشتر موارد صادق است و باید راهنمای مربیان معلمان مدیران اولیا فرهنگ و والدین دانش آموزان در کلیه اعمال تربیتی باشد. (هاشمی، سید احمد، ۱۳۹۴)

آموزش و پرورش به عنوان یک نهاد تربیتی یکی از ارکان مهم توسعه و پیشرفت جامعه بشری است و در آموزش و پرورش تغییر و تحول علمی و نوآوری مطلوب تحقق نمی یابد مگر اینکه تغییرات مناسب در تفکر و شیوه های معلمان به عنوان کارکنان و کارشناسان یادگیری اثر بخش، به وجود آید. (شریعتمداری،

خطرات جسمانی و رشدی استفاده زیاد از ابزار دیجیتال

۱. مشکلات بینایی

براساس تحقیقات انجمن چشم پزشکی آمریکا، هر فردی که روزانه ۲ ساعت از صفحه نمایش رایانه استفاده کند در معرض سندروم بینایی کامپیوتر (CVS) قرار دارد. تحقیقی در اسکاتلند نیز نشان می دهد دانش آموزانی که از کامپیوتر استفاده می کنند ۱/۴ برابر بیشتر در تست بینایی ناموفق هستند. علاوه بر این فعالیت نزدیک طولانی مدت در ایشان خطر نزدیک بینی را افزایش داده و ساختمان عضلانی چشم را تغییر می دهد. (Woo, E, p. White and C. Lai\2016)

۲. پر خوری، کم تحرکی و اضافه وزن

میزان چاقی کودکان طی ۲۰ سال گذشته افزایش چشمگیری داشته است. برای رشد طبیعی کودک ۳-۴ ساعت فعالیت جسمانی و تعامل اجتماعی روزانه نیاز است. در حالی که گسترش ابزارهای دیجیتال تاثیر مستقیمی بر کاهش این ساعت داشته است. (Mustafaoglu and others 2018)

مشکل دیگری که تماشای تلویزیون و ابزارهای دیجیتال برای کودک و نوجوان ایجاد میکند بی نظمی در تغذیه و وعده های اصلی غذایی است زیرا فعالیت ها باعث حواس پرتی از تحریکات گرسنگی منظم بدن است. (قربانی، کریمیان ۱۳۹۹- برگرفته از مجله 2019 Impacts of technology use on children)

۳. کیفیت خواب

کودکانی که استفاده گسترده از شبکه های اجتماعی دارند یا با تلفن همراه خود به رختخواب می روند در معرض خطر اختلالات خواب قرار دارند. (Mustafaoglu and others 2018) و....

مشکلات درون خانواده تدریس مجازی ۲

مشکلات آموزش از راه دور تنها به سلامت جسمی و روحی دانش آموزان مربوط نمیشود. در آموزش مجازی معمولاً فضای فیزیکی شکل گیری ارتباط مجازی مورد غفلت قرار میگیرد. در صورتی که باید خانواده به عنوان فضایی که تعاملات جدید دانش آموز در آموزش مجازی در آن شکل می گیرد مورد توجه سیاستگذاران آموزش از راه دور باشد. در اینجا به چند پالشی که شناسایی شده است، می پردازیم.

عدم مشارکت برخی خانواده‌ها در آموزش مجازی

مشکلات معیشتی مردم به خصوص در روستاها و شهرهای کوچک باعث شده باشد خانواده‌ها از نظر فرصت آموزش‌های از راه دور برای کمک گرفتن فرزندان در امر کار کردن به منظور کمک خرج خانواده مورد استفاده قرار گیرد.

مشکلات ایجاد شده در تعاملات خانوادگی:

آموزش در خانه باعث شده ساعات تعامل دانش‌آموزان با اعضای خانواده دو برابر زمان عدا باشد و به همین خاطر ممکن است چالش‌های ارتباطی در خانواده‌ها میان فرزندان یا والدین و فرزند بیش از گذشته شود. بررسی‌های انجام شده در مرکز بررسی‌های استراتژیک نشان می‌دهد ۱۵ درصد دانش‌آموزان کشور در این ایام در زمینه تعاملات خانوادگی نیاز به مشاوره و راهنمایی داشته‌اند.

افت تحصیلی، ترک تحصیل و حتی ازدواج دختران بزرگترین آسیب‌های بحران کرونا

ترک تحصیل پدیده‌ای است که بسیاری از نظام‌های آموزشی کم و بیش با آن رو به رو هستند. اما توقف آموزش حضوری ناشی از همه‌گیری کووید ۱۹ و کاهش مشارکت دانش‌آموزان در فرایند آموزش و یادگیری در کنار عوامل مختلف دیگر، خطر بالقوه ترک تحصیل را افزایش داده است. عوامل تاثیرگذار بر ترک تحصیل دانش‌آموزان صرفاً به شرایط دانش‌آموز و یا خانواده محدود نمی‌شوند، بلکه نقش محیط آموزش و سیاست‌های کلان نام‌تعلیم و تربیت در پیشگیری از ترک تحصیل بسیار پررنگ است. برخی از عواملی که خطر این اتفاق را افزایش داده‌اند عبارتند از:

۱. مشکلات اقتصادی و هزینه‌های مرتبط با آموزش مجازی و یا از راه دور (از قبیل تهیه ابزار مورد نیاز برای آموزش‌های مجازی مانند تلفن همراه، رایانه، دسترسی به اینترنت، پرینت از تکالیف ارائه شده از طریق مجازی و غیره)
۲. فراهم نبودن شرایط عاطفی و محیطی امن و آرام برای برخی از دانش‌آموزان در خانه تا بتوانند در سکوت و با آرامش در فرایند آموزش و یادگیری مشارکت داشته باشند.
۳. مواجهه برخی از دانش‌آموزان با مشکلات آموزشی در دروس مختلف (ناشی از کاستی‌های یادگیری در چهارماه سال تحصیلی گذشته) و کاهش انگیزه برای ادامه تحصیل
۴. ضعف نظارت بر حضور فعالانه شاگردان در جلسات آموزش و نظارت بر دریافت مواد آموزشی (مجازی یا بسته‌های آموزشی)
۵. عدم ارائه آموزش‌های لازم به معلمان و دیگر مجریان مدرسه برای چگونگی برخورد با دانش‌آموزان به منظور حفظ سلامت روانی و ارائه حمایت‌های عاطفی مورد نیاز دانش‌آموزان، چگونگی برخورد با بچه‌هایی که آداب حضور در جلسات مجازی را رعایت نمی‌کنند، چگونگی برخورد با دانش‌آموزانی که تکالیف خود را انجام نمی‌دهند و...

عضعف و گاستی زیرساخت‌ها و مهارت‌های فناورانه معلمان در استفاده از فناوری برای آموزش و.....

علاوه بر موارد بالا شرایط ناشی از همه‌گیری کووید ۱۹ ممکن است خطر ترک تحصیل در پایه‌های اول دبستان را به دلیل زیر افزایش دهد:

در پایه اول دبستان: عدم آشنایی والدین و کودکان با شرایط آموزش و عدم برقراری ارتباط لازم بین معلم و دانش آموز (در آموزش مجازی)، ترس برخی از والدین از بیماری و نفرستادن کودکان به مدارس (در وضعیت برقراری آموزش حضوری)

از سوی دیگر ازدواج زود هنگام دختران (به عنوان دلیل ترک تحصیل و پیامد ترک تحصیل: تحت تاثیر افزایش مشکلات اقتصادی ناشی از همه‌گیری کووید ۱۹)، انتظار والدین از دختران در خانه برای مشارکت در امور خانه و کار کودکان (به خصوص پسران) برای کمک به معاش خانواده که هر دو وضعیت (دخترتن و پسران) به کاهش حضور در جلسات آموزشی منجر میشود.

آموزش مجازی سرعت یادگیری را کاهش می‌دهد

آموزش آنلاین معایب و محاسن مختلفی دارد بعضی خانواده‌ها برایشان مقدور نیست که برای هر دانش‌آموز یک گوشی مجزا بخرند، گاهی در خانواده یک گوشی باید در اختیار دو فرزند قرار بگیرد و ممکن است مادر یا پدر هم معلم باشند درواقع این گوشی سه نوع کاربرد پیدا می‌کند و باید زمان‌بندی خاصی صورت بگیرد که این امر کار را برای والدین که معلم هستند و فرزندان خانواده سخت می‌کند.

تدریس آنلاین دانش‌آموزان و معلم از هم دور هستند و غیرمستقیم همدیگر را می‌بینند، بنابراین همدیگر را حس نمی‌کنند و ارتباط خوبی برقرار نمی‌شود و سرعت یادگیری کاهش پیدا می‌کند، وقتی دانش‌آموز و معلم چهره به چهره هستند قدرت یادگیری بالا می‌رود از طرفی ارتباط عاطفی بین دانش‌آموزان نیز در کلاس آنلاین شکل نمی‌گیرد.

یکی از معایب تدریس آنلاین این است که هنگام پاسخگویی دانش‌آموزان احتمال خطا بیشتر است درواقع احتمال دارد که دانش‌آموز تکالیفی که ارسال می‌کند را به‌تنهایی انجام نداده باشد یا صوت‌هایی که می‌فرستند ممکن است از روی کتاب بخوانند یا کسی به او برساند، دانش‌آموزان دیگر آن دانش‌آموز قانونمندی که در کلاس‌های حضوری بودند، نیستند؛ احتمال دارد دانش‌آموزان حضور بزنند ولی عملاً در کلاس حضور نداشته باشند.

وی می‌گوید: از طرفی دیگر کلاس مجازی این حسن را دارد هرزمانی که دانش‌آموز به مشکل برخورد کرد می‌تواند فیلم را چندین بار ببیند و مشکلش برطرف شود، دومین حسن کلاس مجازی این است که باعث شده اعتماد به نفس دانش‌آموزان بالا برود در واقع دانش‌آموزان با ارسال صوت یا فیلمی که از خود هنگام پاسخگویی به سؤالات

ارسال می‌کنند باعث می‌شود اعتماد به نفسشان بالا برود و هر دانش‌آموز می‌داند که این فیلمی که ارسال می‌کند مادر و پدر دوستش هم می‌بیند بنابراین سعی می‌کند در هنگام پاسخگویی بیشتر دقت و تلاش کند.

کندی سرعت اینترنت آموزش را مختل می‌کند

یکی از مشکلات کلاس مجازی این است که بچه‌ها سر ساعت مشخص در کلاس حاضر نمی‌شوند و گاهی اوقات یکی دیگر از اعضای خانواده به جای آن‌ها در کلاس حاضر می‌شود و همین امر باعث می‌شود که دانش‌آموزان به خوبی درس را یاد نگیرند.

وی اظهار می‌کند: یکی از مشکلات اساسی که همه معلم‌ها و دانش‌آموزان با آن روبه‌رو هستند کندی سرعت اینترنت است به طوری که در ارسال فیلم و فایل صوتی گاهی با مشکل روبه‌رو می‌شویم و چندین بار باید فایل را ارسال کنیم تا ارسال شود، از طرفی برای اینکه فیلم ارسال شود باید حجم آن کم باشد بنابراین به اجبار باید مطالب کوتاهی را در فیلم بیان کنیم از طرفی دانش‌آموزان فیلم‌های بلند را به صورت کامل نگاه نمی‌کنند.

د: در واقع در تدریس آنلاین معلم نمی‌تواند آنچه سر کلاس گفته می‌شود را به دانش‌آموزان منتقل کند چرا که در کلاس حضوری تسلط بیشتری بر روی زمان و نحوه تدریس داری، اما در کلاس آنلاین نمی‌توانی دانش‌آموز را به درس خواندن ترغیب کنی و به دانش‌آموز دسترسی نداری تنها می‌توانی از طریق تلفن و اولیا وضعیت دانش‌آموز را پیگیری کنی که نتیجه چندان ندارد.

۳- نتیجه گیری

با توجه به اهداف اختصاصی تحقیق، سوال مطرح شده این بود که بحران کرونا چه تاثیراتی را بر عرصه تعلیم و تربیت در جنبه های آموزشی و تربیتی و پرورشی خصوصا در پایه ابتدایی وارد نموده است؟

یافته های پژوهش نشان داد امروزه با به وجود آمدن بحران کرونا که مسئله ی کاملا جدیدی است و تغییر سبک آموزش و رفتن به سمت آموزش غیر حضوری و درس خواندن در منزل در کنار خانواده ، طبیعتا مسائل و مشکلات تغییر کرده و گسترده تر شده اند. امروزه بایستی مشکلاتی که با در اختیار گرفتن کامل گوشی هوشمند در دست بچه ها جهت شرکت در کلاس های آنلاین خود اما رفتن به سراغ استفاده از فضاهای مجازی که دارای محتویات نامناسب جهت سن آنان خصوصا در مقطع ابتدایی است، را جدی بگیریم. امروزه باید مشکلات جسمانی و چاق شدن بیش از حد و عدم فعالیت فیزیکی آنان که با خانه نشینی برای دانش آموزان ایجاد شده است را ببینیم و مشکلات روحی و روانی را که به دلیل عدم حضور در جمع دوستانه در مدرسه و عدم بازی و لذت کودکانه را مدنظر قرار دهیم. بسیاری از دانش آموزان خصوصا در پایه اول است

مراجع

- ✓ سعادت‌مند، زهره، بهاران، هاجر (۱۳۹۱) نقش معلم در تربیت اخلاقی و دینی نوجوانان. پیوند (۳۹۶)، ۳۸-۴۳
- ✓ رفیعی، بهروز (۱۳۸۱)، آرای دانشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت و مبانی آن؛ چاپ اول جلد سوم، تهران، انتشارات سمت
- ✓ سیف، علی اکبر (۱۳۹۲) روانشناسی پرورشی نوین، چاپ چهارم ویرایش هفتم، تهران، انتشارات دوران
- ✓ شکوهی، غلامحسین (۱۳۸۱)، مبانی و اصول آموزش و پرورش، مشهد، انتشارات آستان قدس، چاپ چهاردهم
- ✓ شریعتمداری، مهدی، آقاجانی، مرضیه (۱۳۹۴) رابطه سواد فناوری اطلاعات و ارتباطات معلمان با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پایه پنجم ابتدایی شهر تهران، فصلنامه فناوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی، سال ششم، شماره اول، پاییز ۹۴
- ✓ موسوی، زهرا، قلندری، علیرضا، چنانی، احمد، حمادی، حمید (۱۳۹۴)، واکاوی تربیت اخلاقی در قلمرو جهانی شدن با تاکید بر شبکه های اجتماعی مجازی، دومین کنفرانس ملی و اولین کنفرانس بین المللی جامعه شناسی و اخلاق، مهرماه ۱۳۹۴، تهران
- ✓ رفیعی، بهروز (۱۳۹۲)، مریبان بزرگ مسلمان، تهران، انتشارات سمت
- ✓ نقیب زاده، میر عبدالحسین (۱۳۷۴)، نگاهی به فلسفه آموزش و پرورش، تهران، کتابخانه طهوری
- ✓ هوشیار، محمد باقر (۱۳۳۸)، اصول آموزش و پرورش، تهران، موسسه مطبوعاتی امیرکبیر